

© Wolf & Wolf

Een afwisselend parcours

Het parcours van

“Ik heb in mijn loopbaan op verschillende momenten een beslissing genomen waardoor ik in feite mijn toekomst hypothekeerde. Maar ik heb er nooit spijt van gehad. Als je je ongelukkig voelt in je job, als je niet meer de voldoening voelt en krijgt waarnaar je op zoek bent, moet je die stap durven zetten. Durven je vier muren verlaten. Geloven in jezelf. En dan geluk hebben natuurlijk, steun krijgen van het thuisfront en voor 200% gaan voor die droom, voor wat je hart je ingeeft.”

Myriam Vande Moortele heeft niet veel aanmoediging nodig om te spreken over haar afwisselend parcours in het onderwijs. Al heel jong besloot ze om

later “juf” te worden en niets of niemand kon haar van dat pad houden. Ook de leraren in het secundair onderwijs niet die haar, een goede stu-

dente in de Latijn-Griekse, aanraadden om toch iets meer uitdagends te gaan studeren. Myriam koos voor wat haar hart haar ingaf en haalde haar diploma lerarenopleiding voor het lager onderwijs. Vandaag staat ze niet meer voor de klas maar is ze inspecteur. In haar weg daarnaartoe verkende ze alle aspecten van het basisonderwijs.

Van de banksector naar de dorpsschool

“Op het moment dat ik afstudeerde was er een overaanbod van onderwij-

Als inspecteur vraag je toegang tot de wereld van de directeur en de leraren om samen met hen te zoeken naar de sterktes en de groeikansen van de school.

zers
waar-
door het te lang duur-
de voor ik als pasafgestudeerde echt aan de slag kon. En stil zitten is niet mijn ding. Ik vond al snel werk in de banksector en heb er zeven jaar gewerkt. Maar het bleef wel kriebelen. En toen ik na de geboorte van mijn zoon niet halftijds kon werken bij mijn toenmalige werkgever, ben ik opnieuw in de richting van het onderwijs gaan kijken. Het was een onzekere stap. Ik was ondertussen meer dan zeven jaar afgestudeerd, had nooit voor de klas gestaan als echte juf. Ik vroeg me af of ik het wel zou kunnen en of het beeld dat ik had van het beroep, zou kloppen met de realiteit. Maar met de steun van mijn echtgenoot heb ik het toch gewaagd. Ik ben terecht gekomen in de gemeenteschool van mijn dorp, eerst voor een interim. Uiteindelijk ben ik er vijftien jaar gebleven en heb ik in zo-

mand. Directeur worden trok me wel aan, maar dat is me niet gelukt in mijn eigen school. Op dat moment had ik ook niet de durf om de veilige muren van mijn school te verlaten en bij een andere school te solliciteren voor een directeursfunctie.

Ik heb het tijdens mijn periode als leraar enkele keren erg zwaar gehad. Een keer ben ik voor drie weken uit geweest met een zenuwzinking. Toen mijn dochter in het zesde leerjaar zat, waarschuwde mijn man mij opnieuw: jij moet oppassen voor een nieuwe burn-out. Als onze dochter de school verlaat, moet jij dat ook doen." Myriam nam verlof zonder wedde. Een sprong in het onbekende, maar een juiste beslissing, zo bleek al gauw. "Ik wist toen goed wat ik niet wilde, maar niet wat ik wel wilde. Maar ik kreeg de volle steun van mijn echtgenoot. Geef jezelf een jaar om dingen uit te proberen, om je weg te vinden, zo overtuigde hij mij. Dat ik ondertussen de tijd had om onze dochter die naar het eerste jaar secundair ging, beter te begeleiden, haalde me over de streep."

om zich bij te scholen, andere OKAN-klassen te bezoeken, zich te verdiepen in literatuur over Nederlands geven aan anderstaligen, zelf didactisch materiaal te ontwerpen, ...

In november van datzelfde jaar organiseerde de pedagogische begeleidingsdienst van de onderwijskoepel van steden en gemeenten (OVSG) een examen voor een medewerker met specialisatie talen en meertaligheid. "Frans was altijd mijn dada geweest en mijn ervaring met anderstalige leerlingen maakte me naar mijn gevoel geschikt om aan dit examen mee te doen. Ik slaagde voor het examen en zag zo meteen al nieuwe toekomstmogelijkheden voor me liggen. Omdat ik ten vroegste bij het begin van het volgend schooljaar kon opgeroepen worden, deed ik nog enkele korte interims aanvullend bij mijn engagement voor de anderstaligen. Ik ontdekte heel andere werelden. Ik gaf les in een concentratieschool in Gent en aan kankerpatiëntjes in de ziekenhuisschool en was vier maanden lang zorgcoördinator en

in het onderwijs? Het kan!

Myriam Vande Moortele

wat alle leerjaren les gegeven maar vooral in het zesde. Ik genoot enorm van de contacten met mijn leerlingen en met de ouders."

Nood aan een andere horizon

Na vijftien jaar had Myriam het gevoel dat het lesgeven zelf haar niet meer de voldoening gaf die ze zocht. En dus ging ze op zoek naar een nieuwe uitdaging. "Ik ben iemand die van vernieuwingen houdt. Ik wil niet ter plaatse blijven trappelen. Tegelijkertijd ben ik een ambitieus ie-

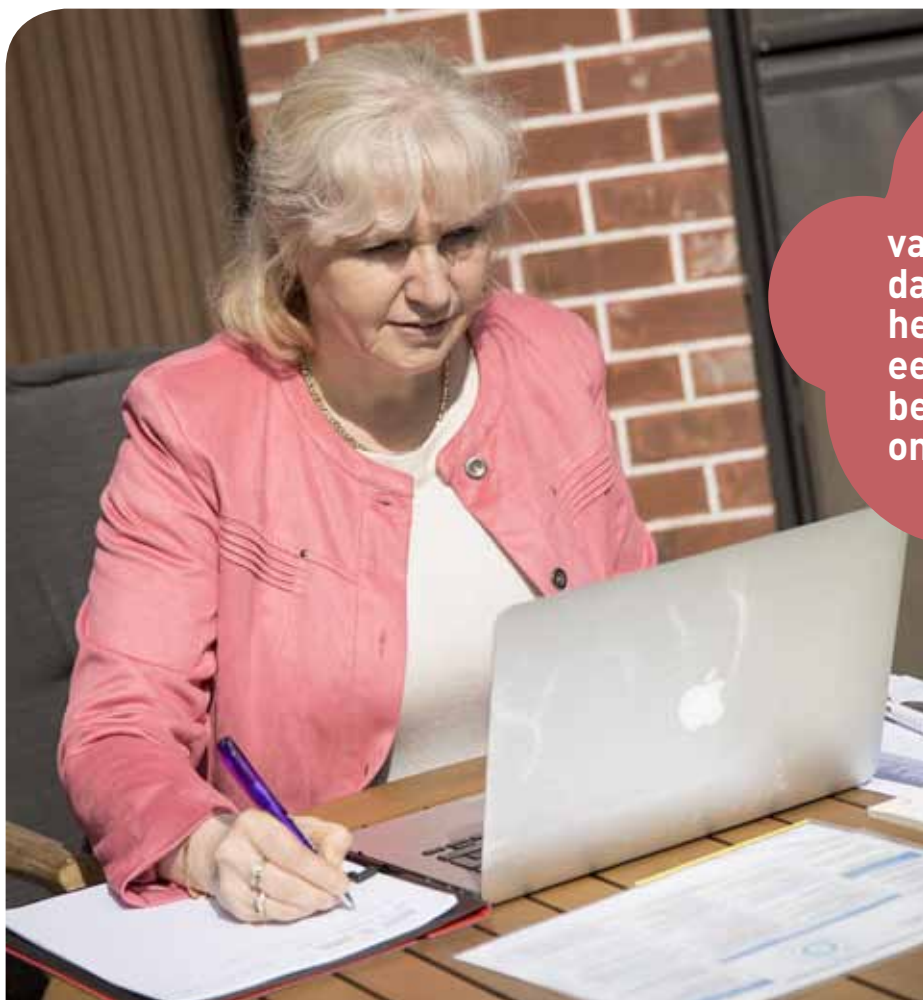
Een schooljaar vol uitdagingen

Wat vast lag was dat Myriam in het onderwijs wilde blijven. Ze besloot om zichzelf een schooljaar de tijd te geven om uit te zoeken wat ze wilde doen. In september solliciteerde ze in een ont-haalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). Ze kreeg de job en gaf vanaf oktober twee halve dagen per week Nederlands aan anderstaligen. Een ideale startjob in deze nieuwe periode in haar loopbaan, zo leek het wel want ondertussen had ze de tijd

GOK-leerkracht in een leefschool. Indrukwekkende momenten die me deden groeien, die mijn honger naar nieuwe ervaringen stilden."

Pedagogische begeleidingsdienst

"Toen begon mijn periode bij de pedagogische begeleidingsdienst van OVSG. Opnieuw heel boeiend. In het kader van het nieuwe leerplan Frans kwam ik in contact met collega begeleiders van de andere netten, maar ook met leraren en scholen in het se-

Als ik op het einde van een doorlichting merk dat de school er iets van heeft opgestoken, dat er een zaadje geplant is, dan ben ik gelukkig. Ik groei omdat ik anderen zie groeien.

cundair onderwijs om er voor te zorgen dat de leerplannen basisonderwijs en die van het secundair onderwijs goed op mekaar aansloten. Mijn wereld werd alsmaar groter! Ik schreef mee aan het nieuwe leerplan Frans en trok Vlaanderen rond voor nascholingen over dat nieuwe leerplan maar ook over de wereldoriëntatie, over taalbeschouwing, sociale vaardigheden, ... Super boeiend omdat je zoveel verschillende scholen leert kennen met zoveel verschillende teams en zoveel verschillende culturen. Het gaf me veel voldoening." Toch voelde ook die begeleidingsdienst niet als echt thuis komen. Myriam was ingedeeld bij de groep nascholers en kon bijvoorbeeld geen scholen begeleiden. Jammer vond ze dat. Liever dan zich te nestelen in de zekerheid die ze had, ging ze opnieuw op zoek naar een andere uitdaging. Samen met een collega deed ze mee aan het adviseursexamen. Ze slaagde voor de schriftelijke proef maar niet voor de mondelinge.

En waarom geen inspecteur?

Myriam kreeg na het adviseursexamen te horen dat ze in haar veel meer

een inspecteur zagen dan een adviseur. "Inspecteur", het woord alleen al, dat leek me zoiets onbereikbaars. Van de job zelf kon ik me niet veel voorstellen. Ik was zelden met een inspecteur in contact gekomen. Ik wist alleen dat je moeilijke examens moest afleggen en verschillende selectiemomenten moest doorworstelen om inspecteur te worden. Maar goed, veel had ik niet te verliezen. Ik had een goede job. Inspecteur worden was een mogelijkheid, geen must. Samen met een collega schreef ik me in voor het examen. Ik volgde de voorbereidingen die door het COV werden ingericht en daar heb ik veel aan gehad. De ene proef volgde de andere proef op en aan het eind van de rit bleek dat zowel mijn collega als ikzelf geslaagd waren. Mijn collega kon meteen in september beginnen, ik moest zelf nog een schooljaar wachten en bleef dus nog een jaar bij OVSG. Een jaar waarin ik weer geprobeerd heb om van zoveel mogelijk dingen te proeven. In september 2012 ben ik gestart bij de inspectie. Opnieuw een wereld die open ging. Ik kwam met alle netten in contact en natuurlijk met heel veel scholen. Zo'n verrijking! Ik ben van-

daag, bijna zes jaar later nog altijd super tevreden dat ik die stap heb gezet. Het is een heel veelzijdige job met veel fijne diverse collega's. We kregen een schitterende aanvangsbegeleiding en ik kon rekenen op een mentor die me van in het begin alle vertrouwen gaf.

De inspectieteams zijn wisselende teams, meestal regionaal gebonden. Op die manier leer je samenwerken met heel diverse profielen, elk met hun eigen verhaal en achtergrond. Je leert respect hebben voor de visies en specialisaties van je collega's, je overlegt enorm veel. Het is op die manier een continu proces van bijleren en groeien."

Scholen doen groeien

"Toen ik voor het eerst als inspecteur in een school kwam, was ik waarschijnlijk minstens zo zenuwachtig als het schoolteam zelf. Als inspecteur vraag je toegang tot de wereld van de directeur en de leraren. Niet omdat je vindt dat je daar recht toe hebt en omdat je ervan overtuigd bent dat je het allemaal beter weet. Wel om samen met hen te zoeken naar de sterktes en de groeikansen van de school. Ik garandeer niet dat me dat altijd even goed lukt, en misschien percipieert de persoon tegenover me het anders dan ik zelf, maar dat is toch steeds mijn streven. Uiteindelijk trekken alle medewerkers in onderwijs aan het zelfde zeel omdat we vinden dat elk kind recht heeft op kwaliteitsvol onderwijs. We streven ernaar dat elk kind optimale ontwikkelings-

kansen krijgt. Veel leraren en directeurs zijn inderdaad heel zenuwachtig bij het begin van de doorlichting, maar op het einde van de gesprekken blijkt heel vaak dat zo'n doorlichting heel inspirerend kan werken. Omdat ik kon rekenen op een fijne mentor en goede collega's, voelde ik me al snel op mijn plaats."

"Als er geen inspectie meer zou zijn, weten we uit ervaring dat het onderwijs niet overal zijn kwaliteit zou behouden. Niet elke school heeft een even sterk beleidsvoerend vermogen. En zelfs degenen met een heel sterk beleid hebben nood aan een klankbord. Scholen geven geregeld zelf aan dat ze eens met iemand van buitenaf over het beleid van de school willen reflecteren en discussiëren. Omdat heel veel inspecteurs met een open en ontwikkelingsgerichte blik naar scholen gaan, voelen scholen dat ze kunnen groeien, net dankzij die doorlichting."

Inspectie 2.0

"Op dit moment zijn we aan het proeflopen voor het nieuwe inspectiedecreet. We lichten al door zoals gevraagd door inspectie 2.0, alleen nog zonder juridische consequenties. Er staat meer expliciet in het decreet in geschreven dat er een ontwikkelingsgerichte dialoog moet zijn en dat je samen een partner bent van de school, maar in praktijk licht ik nu niet anders door dan enkele jaren geleden. Alleen de instrumenten waarmee we naar de school gaan en de dynamiek – we hebben nu veel kortere observatiemomenten en beperktere gesprekken – zijn veranderd. We voeren nu ook gesprekken met leerlingen en ouders."

"Als inspecteur hebben we twee rollen. We zijn er eerst en vooral om schoolteams te stimuleren. Dat wil zeggen dat we de goede dingen die ze doen benoemen én borgen. Onze tweede rol is een controlerende rol.

We benoemen de groeikansen en spreken een waardeoordeel uit over de kwaliteit van het onderwijs dat in de school wordt aangeboden. Ik heb zo het gevoel dat ik in deze job mijn verschillende capaciteiten optimaal kan inzetten. Als ik dan op het einde van een doorlichting merk dat de school er iets van heeft opgestoken, dat er een zaadje geplant is, dan ben ik gelukkig. Dat geeft mij voldoening. Ik groei omdat ik anderen zie groeien."

Een masterstudie Opleidings- en Onderwijswetenschappen

Hoewel inspecteur zijn een zeer intense job is, startte Myriam vier jaar geleden nog met een masterstudie. "Het was mijn zoon die me uitdaagde. Toen hij zijn eerste masterdiploma haalde, plaagde hij mij: kijk mama, ik heb nu iets dat jij niet hebt! Daar werd wat mee gelachen, maar tegelijkertijd begon er iets te kiemen. Niet omdat ik nog een carrièresprong in gedachten heb – ik ben super gelukkig in mijn job – maar wel uit pure nieuwsgierigheid. Samen met een collega schreef ik me vier jaar geleden in voor de master Opleidings- en Onderwijswetenschappen aan de universiteit van Antwerpen. Om het haalbaar te houden, heb ik er voor gekozen om het over vier jaar te spreiden. Het thuisfront heeft me zeer goed gesteund. Anders was het me nooit gelukt. De studie is opnieuw een verrijking. Ook de uitwisseling met mijn medestudenten is super interessant. Het is heel boeiend om zo'n studie te doen en tegelijkertijd midden in het onderwijsveld te staan. Op elk moment kan je een vertaalslag maken van theorie naar praktijk en omgekeerd. Op dit moment ben ik druk bezig met mijn masterproef over het belang van netwerken bij beginnende directeurs in het basisonderwijs. Het onderwerp is een beetje door mijn praktijk bepaald. Er wordt vandaag

meer en meer van leraren en directeurs verwacht, ook dingen die buiten hun corebusiness liggen. De werkdruk neemt toe. Wij zien dat veel directeurs het niet lang volhouden. Bij het begin van dit schooljaar waren vier op de tien directeurs nieuw! Daarom wilde ik op zoek gaan naar tools die voor deze mensen nuttig en belangrijk kunnen zijn om het langer en beter vol te houden. Maar ik kan je nu al vertellen dat netwerken alleen niet voldoende is. Er moet structureel ingegrepen worden. Want deze werkdruk gaat ten koste van de kwaliteit."

En nu?

Een nieuwe job? Dat staat niet meer op het verlanglijstje van Myriam. "Ik heb geen glazen bol natuurlijk. Inspecteur zijn is een zeer intense job en ik heb al wel eens een baaldag. Maar ik heb echt het gevoel dat ik thuis gekomen ben. Ik ben wel bezorgd of we het tempo van het nieuwe inspectie-systeem kunnen volhouden. Het is mentaal een enorme belasting. Want je wil dezelfde kwaliteit bieden en dezelfde betrokkenheid tonen op een kortere tijd. Ik wil ook dicht bij die leraar blijven staan. Dezelfde taal spreken, praktijkgericht werken en zo stimuleren.

Ik ben leraar in hart en nieren, en ik zal dat altijd blijven. Maar ik denk dat ik in deze job het meeste kan betekenen voor onderwijs. Hier krijg ik de kans om een visie uit te dragen, om mijn kijk in onderwijs te toetsen aan de praktijk. En dat is heel belangrijk voor mij. Ik heb altijd mijn hart gevolgd en als je mijn loopbaan bekijkt, lijkt het misschien alsof ik vaak impulsieve beslissingen heb genomen. Maar tegelijkertijd wist ik altijd goed waar ik mee bezig was, waarom ik de dingen deed zoals ik ze deed en heb ik mezelf nooit willen verloochenen. Misschien is dat ook juist de reden waarom mijn parcours is wat het is." ■